



Nieuwsbrief

Vlinderwerkgroep Drenthe

14e jaargang no.1 - maart 2005

Voorwoord

Aan huis gekluisterd door "de sneeuw van de eeuw, of wel: maart roert z'n staart!", heb ik mooi de tijd om het voorwoord te schrijven. De nieuwsbrief is nu bijna af. Ik lees de artikelen over hoeveel vlinders er gezien zijn en waar. Over de projecten die voor dit jaar weer op stapel staan. Ik zoek er mooie foto's en tekeningen bij. Heeft u ook leuke plaatjes voor de nieuwsbrief of kopij? Stuur ze mij!! Stuur je stukje in zodat er ook in het najaar een nieuwsbrief op je deurmat ligt! Of in je mailbox! Want, deze en volgende nieuwsbrieven zijn ook via e-mail te verkrijgen! Heel veel mensen hebben hun e-mailadres al aan ons doorgegeven en dit spaart veel papier en portokosten!

De nieuwsbrieven zijn ook op onze site te bekijken:

www.vlinderwerkgroepdrenthe.nl

Hier leest u verder alles over de vlinderwerkgroep en mogelijk ook veel berichtjes met mooie plaatjes van de lezers of dus van U! Dit medium geeft heel veel mogelijkheden, maar is wel afhankelijk van de mensen die kopij aanleveren en de site actueel maken, dus doe mee en.....

Doe mee aan de projecten en verzamel gegevens en noteer ze!! Gebruik hiervoor dan wel de nieuwe inventarisatieformulieren (gemaakt door Minko van der Veen) die u bij/in deze nieuwsbrief vindt!

Heel veel leesplezier en graag tot ziens op onze voorjaarsbijeenkomst op maandagavond **18 april 2005** in de Westerburcht te Westerbork.

Willeke Ketelaar, voorzitter.



Redactie

Leden:

- Pauline Arends
- Roelof Blaauw
- Hindrik Lanjouw
- Jelle de Vries
- Willeke Ketelaar

Eindredactie:

- Ate Dijkstra



Kopij inleveren najaarseditie (graag voor 1 oktober 2005) per:

e-mail: nieuwsbrief@vlinderwerkgroepdrenthe.nl

of Willeke Ketelaar

Kastanjelaan 5

9422 JB Smilde

tel: 0592413073

*aardbeivlinders
een nieuw project*



In dit nummer

werkgroepactiviteiten	2
vlinderoverzicht 2004 Jelle de Vries	3
nachtvlinders 2004 Jelle de Vries	6
verslag project: veenvlinders Pauline Arends	7
project "vlinders thuis" Joop Verburg vlinderwerkgroep Zuidwolde	8
gentiaanblauwtjes in 2004 Jelle de Vries	10
bruine vuurvlinder Ron Soenveld	13
aardbeivlinder en zilveren maan nieuwe projecten Jelle de Vries	14
nieuwe inventarisatieformulieren en uitleg	16

Werkgroepactiviteiten



geelsprietdikkopje

Voorjaarsbijeenkomst

Hierbij nodigt het bestuur alle vlinder- en libellenliefhebbers uit voor de voorjaarsbijeenkomst op maandag

18 april 2005

om 19.30 uur in het hotel / restaurant De Westerburcht in Westerbork.

Het **programma** is als volgt:

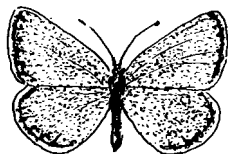
- Ron Soenveld en Jelle de Vries:
Presentatie nieuwe projecten
aardbeivlinder en zilveren maan
- Gerrit Oost:
Sint jacobsvlinder
- Pauline Arends:
Dialezing vlinders in Letland

Tussen de programmapunten door zijn er de nodige pauzes om met elkaar ervaringen uit te wisselen en natuurlijk is er de traditionele verloting.

Hebt u nog foto's, dia's of andere belangrijke zaken (ook prijzen voor de verloting) ? Neem ze mee!

Tot ziens op de bijeenkomst.

icarusblauwtje



Het bestuur

agenda.

Op de donderdagen **14 en 21 april 2005** is er een **determinatiecursus** theorie aan de hand van dia's door IVN afd. Hoogeveen. De bijbehorende excursie is zaterdag **30 april 2005**.

21 november 2005. Najaarsbijeenkomst in Westerbork.



distelvlinder

Het bestuur van de Vlinderwerkgroep

Met ingang van 1 maart 2005 hebben Jelle de Vries en Ben Hoentjen hun bestuursfunctie resp. secretaris en penningmeester beëindigd. De vlinderwerkgroep is hen beiden veel dank verschuldigd voor het heel vele goede werk dat zij voor ons hebben gedaan.

Gelukkig blijven ze allebei voor de vlinderwerkgroep nog actief bij het verzamelen en verwerken van de gegevens. Jelle blijft bovendien in het bestuur en blijft de projecten coördineren.

Dat deze harde werkers nu meer tijd aan het, zoals Jelle het noemt; "echte vlinderwerk" kunnen besteden, is mede te danken aan twee nieuwe bestuursleden:

Ron Soenveld en Minko van der Veen.

Minko is onze nieuwe secretaris. Ondergetekende heeft de penningen onder haar hoede.

Willeke Ketelaar,
voorzitter/penningmeester



kleinkoolwitje

Dus de **adressen** zijn:

Voor de meldingen en projecten:

Jelle de Vries
Zuideresweg 10
9441 TZ ORVELTE
0593-322219
waarnemingen@vlinderwerkgroepdrenthe.nl

secretaris:

Minko van der Veen
Raiffeisenlaan11
9301 GT RODEN
050-5015520
secretaris@vlinderwerkgroepdrenthe.nl

voorzitter/penningmeester en kopij

Willeke Ketelaar
Kastanjelaan 5
9422 JB SMILDE
0592-413073
voorzitter@vlinderwerkgroepdrenthe.nl

NB. Zowel Minko als Jelle hebben nog enkele atlassen **Dagvlinders in Drenthe** voor 29,50 (adres zie boven)

www.vlinderwerkgroepdrenthe.nl

de webstek voor alle vlinderliefhebbers in Drenthe,
stuur uw kopij met plaatjes aan: webmaster@vlinderwerkgroepdrenthe.nl

Overzicht vlinderwaarnemingen in 2004

Jelle de Vries

Het weer heeft in 2004 een grotere rol gespeeld als in voorgaande jaren. In het voorjaar en de voorzomer waren de omstandigheden goed en veel vroege soorten zoals: aardbeivlinder, groentje, boomblauwtje en bruine vuurvlinder lieten zich in grotere aantallen zien dan we gewend zijn.

In augustus kregen we veel regen en de soorten, met nog een derde generatie, of die pas in de nazomer en herfst hun piek bereiken, hebben het af laten weten.

De meeste waarnemers melden van die soorten lage aantallen. Des ondanks zijn toch op enkele plaatsen veel vlinders zijn geteld. Niet overal negatief dus!

We zijn benieuwd hoe het in 2005 zal zijn. Van een enkele soort b.v. gentiaanblauwtje vrezden we het ergste.

Geelsprietdikkopje.

Enkele mensen melden ze wel maar dan zijn er vaak geen zwartsprietdikkopjes gezien.

Zwartsprietdikkopje.

Redelijk veel gezien. Verreweg de meeste waarnemingen vanuit het vrije veld. Heel weinig gezien in tuinen.

Kommavlinder.

Redelijk veel gezien. Verreweg de meeste waarnemingen vanuit het vrije veld. Heel weinig gezien in tuinen.

kommavlinder



Groot dikkopje.

Ten opzichte van vorige jaren weer meer gezien. Heeft al enkele jaren een positieve trend.

Aardbeivlinder.

Hoge aantallen in monitoringsroutes in het Bargerveen en Schoonebekerveld. Bij het Holtveen (Dwingelderveld) is één vlinder gezien.

Koninginnenpage.

Dit jaar twee vlinders en één rups gezien. De vlinders in Roden en Nieuw Schoonebeek. De rups op venkel in Zuidwolde.

Citroenvlinder.

Een goed jaar voor het citroentje. Het hoogst getelde aantal in Oudemolen, 48 stuks op 25 april. De eerste is gezien op 7 maart, de laatste half december op het Dwingelderveld.

Groot koolwitje.

Redelijk veel gezien.

Klein koolwitje.

Wel veel gezien maar bijna overal in lage aantallen.

Klein geaderd witje.

Idem als klein koolwitje.

Gele luzernevlinder.

Twee waarnemingen dit jaar. Eén in het Uffelter binnenveld en een andere in het Reestgebied bij Rabbinge.

Oranje luzernevlinder.

De oranje overtreft de gele met vier waarnemingen. Twee in de Oosteindsche landen bij Weiteveen, één in de vlindertuin in Zuidwolde en één bij de waterzuivering van Dalen.

oranje luzernevlinder



Resedawitje.

Op 30 juni zijn twee stuks gezien in de Slokkert bij Westervelde.

Oranjetip.

Heel veel gezien. Enkele aantallen uit verschillende km hokken, 24 april 53 ex, 28 april 52 ex en nogmaals 28 april 40 ex. De eerste werd zelfs al op 16 april waargenomen.

Groentje.

Op veel plaatsen gezien. Méér meldingen dan normaal. Een goed jaar. Hoogste aantal op 16 mei in het Terhorsterzand nl 42 ex.

Eikenpage.

Is wel gezien, maar niet door zoveel waarnemers. Soms 15 ex waargenomen. Het normale beeld van andere jaren.

Bruine eikenpage.

Gezien in Klein Zwitserland bij Zuidwolde. Een ons bekende populatie. Nieuw is een waarneming van twee stuks in het Witteveen bij Grolloo.

bruine eikenpage



Sleedoorpage.

In de winter van 2003/2004 zijn 4 eitjes geteld en in augustus vlogen minstens 3 vlinders in Zuidwolde. Aantallen zijn laag maar stabiel.

Kleine vuurvlinder.

De ontwikkeling tot aan augustus is normaal verlopen. De vlinder is overal wel gezien. In de herfst van de derde generatie bijna géén waarnemingen.

Bruine vuurvlinder.

Is dit jaar veel gezien. Een goede ontwikkeling. Op veel plaatsen is de bruine vuurvlinder méér gezien als de kleine vuurvlinder.

Heideblauwtje.

Veel gezien in hoge aantallen. Op veel heidevelden vloog soms een wolk van vlinders. De laatste vlinder vloog zelfs nog op 2 september in het Dwingelderveld.

Veenbesblauwtje.

Bij de inventarisatie van de veenvlinders geteld in een paar veentjes in Boswachterij Dwingeloo en Anserdennen. Zie verder het verslag van de inventarisatie.

Icarusblauwtje.

Plaatselijk in hoge aantallen, tot 20 stuks. Van veel plaatsen meldingen. Toename!

icarusblauwtje



Boomblauwtje.

Vooral in de voorzomer overal aanwezig. Soms 5 á 6 st. per locatie. Op 3 augustus zelfs 21 ex in het Steenbergerveld. Een toename t.o.v. vorig jaar.

Gentiaanblauwtje.

Dit jaar was het opmerkelijk dat de meeste tellers méér vlinders hebben gezien als vorig jaar. Ook zijn meer eitjes geteld. Verontrustend is de ontwikkeling van de populatie na de vele regen in augustus. Op veel plaatsen stonden de klokjesgentianen (met eitjes) in het water. Zie verder het verslag van de inventarisatie.

Atalanta.

Overal in lage aantallen. Vooral in de herfst opmerkelijk weinig vlinders. Tien stuks op één locatie was al veel. De eerste op 17 april, de laatste op 29 oktober.

Distelvlinder.

Eén van de mindere jaren. Dit jaar zijn 164 ex geteld. In vergelijking met vorig jaar in Drenthe 1575 ex en landelijk zelfs 52000 ex. De eerste op 2 maart en de laatste op 17 oktober.

Kleine vos.

Wel overal gezien maar in lage aantallen.

Dagpauwoog.

Veel minder als vorig jaar. Door iedereen wel geteld maar lage aantallen. Hier en daar zelfs op buddleia geen één gezien.

Gehakkelde aurelia.

Van de vossen relatief gezien de beste dit jaar. Totaal 252 ex geteld, dat is vergelijkbaar met vorig jaar 223 ex. In beide jaren blijkt ongeveer 8 á 10% in het voorjaar te vliegen. Overwinteraars dus.

gehakkelde aurelia



Landkaartje.

Wel overalgezien maar in lage aantallen. Op slechts enkele locaties zijn wel veel vlinders geteld.

Rouwmantel.

Dit jaar weer twee rouwmantels gezien. Beide in augustus, 10 aug in Roden en 25 aug in Oosthalen.

Kleine parelmoervlinder.

Ook dit jaar een melding uit noordwest Drenthe. Vaak komen waarnemingen uit deze hoek van de provincie. Op 1 september gezien in het Steenbergerveld.

Veenbesparelmoer.

Bij de inventarisatie van veenvlinders deze zomer gevonden in 10 veentjes in de boswachterijen Grolloo en Dwingeloo. Zie verder het verslag in deze nieuwsbrief.

Zilveren maan.

Twee vlinders zijn geteld in het Kuiersbosch bij Nijeveen en ook weer eens een melding van zilveren maan in het Reestdal. Daar ook twee vlinders bij Rabbinge.

Bont zandogje.

Buiten de bekende gebieden noordwest en west Drenthe komen de laatste jaren steeds meer meldingen uit de rest van de provincie. Zo ook dit jaar. Op méér dan 20 locaties, buiten eerder genoemde gebieden, zijn de vlinders waargenomen. Ook steeds meer meldingen in het voorjaar. Uitbreiding van de vlinder op geschikte locaties over heel Drenthe.

bont zandogje





Argusvlinder.

Weinig gezien dit jaar. Oorzaak ?

Koevinkje.

Wel overal gezien maar net als veel andere soorten in lage aantallen.

Hooibeestje.

Doet het wel goed. Overal gezien in redelijke aantallen.

Veenhooibeestje.

Alleen nog in de boswachterijen Hooghalen en Grolloo op 4 locaties en natuurlijk in het Fochteloërveen. Opmerkelijk is de nieuw ontdekte populatie in het Hingsteveen met 2067 ex. Zie verder het verslag veenvlinders.

Oranje zandoogje.

In het algemeen zijn er lage aantallen oranje zandoogjes gezien. Met enkele opmerkelijke uitzonderingen zoals 197 ex in Weiteveen, 150 ex in de vlindertuin in Zuidwolde en 260 ex langs het Steenbergerloopje bij Roden.

Bruin zandoogje.

Idem als bij het bruin zandoogje. Lage aantallen. Wel goed op het Balloërveld 100 ex. Zo ook 150 en 200 ex resp bij Sandeburen en de Matsloot.

Heivlinder.

Weinig meldingen. Slechts waarnemingen uit een achttal grotere heidevelden. Misschien een aandachtsoort voor de toekomst !

In 2004 zijn 43 soorten dagvlinder waargenomen. T.o.v. 2003 toen er 44 soorten zijn waargenomen missen we alleen de keizermantel.

Overzicht.

Waargenomen soorten in:	1992	43
	1993	43
	1994	43
	1995	45
	1996	46
	1997	44
	1998	44
	1999	39
	2000	44
	2001	41
	2002	37
	2003	44
	2004	43

rouwmantel



Nachtvlinderoverzicht 2004

Jelle de Vries

De titel van dit overzicht belooft heel wat, maar uit het heel grote aanbod van nachtvlindersoorten beperken we ons door alleen een overzicht te geven van onze projectvlinders. Dat zijn de groep van de bloeddopjes (st. jansvlinder en metaalvlinder), st. jacobsvlinder en de pijlstaarten. Het aantal waarnemingen van pijlstaartvlinders en rupsen blijft de laatste jaren beperkt. Er zit geen 'groei' in. Dat geldt niet voor de st. jansvlinder, die wordt steeds meer waargenomen. Ook de st. jacobsvlinder geeft een heel langzame groei en verspreiding te zien.

Blijf je kijken naar deze vlinders en geef je ze door aan de werkgroep? We hebben daarvoor een speciaal nachtvlinderformulier waarop ook andere nachtvlinderwaarnemingen genoteerd kunnen worden. Alles is welkom.

St. jacobsvlinder.

Net als vorige jaren is de grootste populatie op het landgoed Schipborg. Meer dan 40 vlinders zijn geteld. Zo langzamerhand komen ook uit andere delen van Drenthe meldingen binnen, bv uit Zwartemeer, Hoogeveen en uit het gebied van de Elperstroom. De uitbreiding gaat langzaam.

St. Jansvlinder.

De waarnemingen komen dit jaar uit 13 km hokken. Totaal zijn er in 2004 450 vlinders geteld, waarvan alleen al uit het Oosterbos en Schoonebekerveld 418 ex. Zo hier en daar zijn ook rupsen gevonden.

Metaalvlinder.

In 2003 nog weinig waarnemingen. Nu zijn er 70 vlinders geteld uit 6 km hokken. Ook hier een heel groot aantal (60) op het terrein van Willem van Hemmen in Gasselte.

Windepilstaart.

Van deze 'trekker' wordt er elk jaar wel eentje gezien in Drenthe. Dit jaar zelfs twee. De eerste op 8 oktober bij kamp Hooghalen en de tweede op 16 sept in Zuidwolde. Landelijk gezien was 2003 een goed jaar met 382 waarnemingen.



windepilstaart

Doodshoofdvlinder.

Iedereen heeft dit unieke exemplaar op de afgelopen najaarsbijeenkomst kunnen bewonderen. Gevonden op 14 oktober bij Nieuw Dordrecht en helaas een paar dagen later overleden. Voor zover bekend is dit de enige vondst van een doodshoofdvlinder in de afgelopen 15 jaar.



ligusterpilstaart

Ligusterpilstaart.

Vier vlinders en twee rupsen zijn er dit jaar gevonden. Allemaal in de zuidoost hoek van Drenthe, op één rups na, die is in Zuidwolde gevonden. Zelfs een parend koppeltje is gezien. Waarnemingen tussen 11 augustus en 2 oktober.

Dennenpilstaart.

Geen waarnemingen.

Lindepilstaart.

Eén vlinder op 27 april in Annen.

lindenpilstaart



Populierenpilstaart.

Geen waarnemingen.

Glasvleugelpilstaart.

Geen waarnemingen.

Kolibrievlinder.

Vorig jaar (2003) was een heel goed jaar met 100 stuks. Landelijk heeft men toen zelfs 1600 ex geteld. In 2004 komen we niet verder dan 23 stuks. De eerste vloog op 10 juni en de laatste op 10 oktober. De meeste waarnemingen zijn van Annie en Jan Rocks uit Zwartemeer. In hun tuin vlogen vanaf juni tot september 13 stuks.

Walstropilstaart.

Geen waarnemingen.

Avondrood / Olifantsvlinder.

Eén vlinder en 7 rupsen zijn gezien. Vier rupsen en de vlinder in de vlindertuin in Zuidwolde. De andere twee rupsen zijn gezien in Vries en Uffelte. Die van Uffelte op reuzenbalsemien.

Klein avondrood.

In Westerbork is op 11 juni de enige vlinder van dit jaar waargenomen.

Verlag project 2004: Veenvlinders

Pauline Arends

Hoe is het afgelopen jaar gegaan met de veenvlinders?

Dankzij de inzet van velen van jullie (28 vrijwilligers) hebben we een goed beeld gekregen van het voorkomen van de laatste populaties veenvlinders in Nederland.

Het **veenbesblauwtje** vloog vorig jaar op 5 locaties in Drenthe en op 1 locatie in Groningen.

De **veenbesparelmoervlinder** vloog op 10 en het veenhooibeestje op 5 locaties in Drenthe (inclusief het Fochteloërveen).

Wanneer we dit vergelijken met waarnemingen uit 1980, dan is er een drastische achteruitgang te constateren. In 1980 kwam het veenbesblauwtje en het veenhooibeestje nog op zo'n 30 locaties voor, de veenbesparelmoervlinder op 44 locaties.

Het veenhooibeestje heeft in 2004 goed gevlogen.

Op 1 juni vlogen de eerste exemplaren al rond. De piek was rond de 20 ste juni. Het weer was gedurende de vliegperiode optimaal en er zijn veel vlinders geteld. Met name de populaties op het Fochteloërveen en in de boswachterij Hooghalen zijn groot.

De **veenbesparelmoervlinder** en het **veenbesblauwtje** vliegen ongeveer twee weken later dan het **veenhooibeestje**.

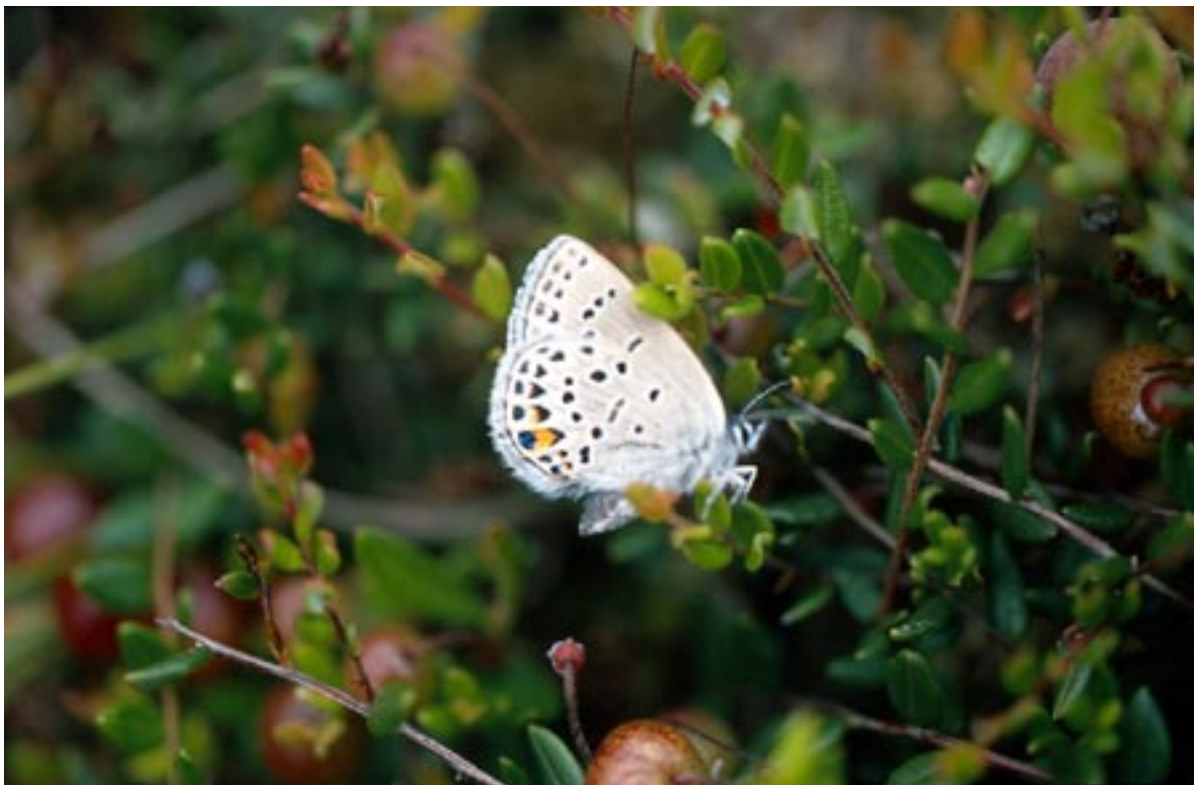
Zij hadden met veel slechter weer te maken. Vooral in juli waren weinig mooie vliegdagen.

Voor de vele waarnemers was het ook niet eenvoudig. Je moet maar net kunnen als het heel mooi weer is. En je moet maar net, tussen de bewolking door, als het zonnetje schijnt, op de goeie plek aanwezig zijn.

De populaties van beide soorten zijn klein, op een aantal vennen zijn niet meer dan vijf vlinders geteld.

In 2004 is het project **Bescherming veenvlinders** bij Staatsbosbeheer gestart, een samenwerkingsverband tussen de Vlinderstichting, Staatsbosbeheer en Stichting Veldwerk Nederland, dat ook financieel ondersteund wordt door de provincie Drenthe. Natuurlijk staat het duurzaam behoud van de veenvlinders in het project voorop. Ook dit jaar, gaan we de veenvlinders weer nauwlettend volgen.

Nu maar hopen dat juni en juli twee mooie maanden worden met heel veel heerlijke vliegdagen voor onze prachtige veenvlinders.



veenbesblauwtje

Vlinders thuis

Nieuw vlinderproject vlinderwerkgroep Zuidwolde

Joop Verburg

De Vlinderwerkgroep Zuidwolde "De Gouden Vlinder" is vijf jaar na het succesvolle project "VLINDER-2000" opnieuw in actie gekomen om vlinders onder aandacht van het grote publiek te brengen. Natuurlijk is onderzoek, de soortbescherming en vooral de biotoopbescherming en biotoopverbetering van levensbelang voor de vlinders en gelukkig wordt daar overal in Nederland hard aan gewerkt.

Het project bestaat uit verschillende onderdelen en gaande het project zijn er meer onderdelen aan toegevoegd. Dankzij diverse subsidies (Anjerfonds, VSB-bank, Gemeente en Provincie en de plaatselijke middenstand) bleek het ook mogelijk om het project breed op te zetten.

SCHRIJVEN OP DE VLEUGELS
 Inspannen met andere insecten hebben vlinders bijzonder grote vliegen. In de vroege ochtend vliegen ze al op zoek naar de eerste bloemen. Ze zijn vaak op de vlinder zijn maar niet dat de vlinder zijn kleine vlinder. Het is niet alleen de soort zelf maar ook de situatie en de temperatuur van de vlinder. In het veld is de vlinder op de vlinder. In de vroege ochtend is de vlinder op de vlinder. In de vroege ochtend is de vlinder op de vlinder.

EEN STAP IN DE GOEDE RICHTING
 Hoewel je vele denkt dat goed is voor vlinders, dat je een dat goed is voor de hele natuur. Een tuin vlinderwerkgroep maken betekent dat je in je tuin ruimte geeft aan allerlei insecten en ook voor kleine insecten, maar vogels en andere dieren. Dit komt meer uitdrukking te geven. Er valt meer te genieten en meer te genieten. De natuur, daar zijn wij als mensen ook onderdeel van. Daar leven wij in. Daarom het idee met z'n allen wat voor doen, dan we niet alleen een stap in de goede richting.

VLINDERTUIN
 Aan de voorzijde van Zuidwolde ligt het veld. Naast de veld is de vlinderwerkgroep. De vlinderwerkgroep is een vlinderwerkgroep. De vlinderwerkgroep is een vlinderwerkgroep. De vlinderwerkgroep is een vlinderwerkgroep.

ACTIVITEITEN 2005
 In het project "Vlinders Thuis" wordt samengewerkt met de Stichting voor Drenthe Landschap en het Vrije Natuurwetenschappelijk Drenthe. De gebiedscommissie van 2005 zal er een vlinderwerkgroep houden worden in Zuidwolde. De vlinderwerkgroep zal er een vlinderwerkgroep houden worden in Zuidwolde. De vlinderwerkgroep zal er een vlinderwerkgroep houden worden in Zuidwolde.

Secretariaat Vlinderwerkgroep: Joke Haas, Jan Vlinderwerkgroep 2, P.O. Box 100, 9820 AA Meppel, tel. 0522-391747

MAAK VAN UW EIGEN TUIN EEN VLINDERWONING
 Voor meer vlinders in Drenthe kijk op www.vlinderwerkgroep.nl

VLINDERS THUIS
 In deze brochure wordt u geïnformeerd over het Drenthe vlinderproject. Het is een project van de Vlinderwerkgroep Zuidwolde. Het is een project van de Vlinderwerkgroep Zuidwolde. Het is een project van de Vlinderwerkgroep Zuidwolde.

Een uitgave van de Vlinderwerkgroep Zuidwolde voor Natuurbescherming Zuidwolde e.o.

Onze vlinderwerkgroep vindt het ook belangrijk om de bevolking meer bij de natuur te betrekken door ze te wijzen op de schoonheid en diversiteit van vlinders vlak bij huis. Meer dan in veel andere delen van Nederland hebben we in Drenthe een grote rijkdom aan vlindersoorten en ook dichtbij huis komen gauw minimaal 20 soorten dagvlinders in onze tuinen. Hoewel de aantallen wisselend zijn, zien we soorten als Landkaartje, Gehakelde aurelia, Kleine vuurvlinder, Boomblauwtje en Argusvlinder ieder jaar wel in tuinen tot in het midden van het stedelijk gebied. Meer aan de rand van het bewoonde gebied zijn soorten als diverse zandoogjes en Icarusblauwtje regelmatige bezoekers. Juist de aanwezigheid van zoveel moois in de onmiddellijke omgeving is voor ons een reden geweest om een project te starten dat we "Vlinders thuis" hebben genoemd.

1. Het belangrijkste deel is, dat er een brochure is ontwikkeld over vlinders in de eigen omgeving. In de brochure wordt gewezen op mogelijkheden om de eigen tuin zo in te richten dat er meer vlinders naar toe komen en we laten zien waarom het belangrijk is om ook waardplanten als Brandnetel en schrale grassen her en der in de buurt te laten staan. De middenpagina van deze brochure (op A3 formaat) is een vlinderherkenningskaart met foto's van bovenkant en onderkant van de 21 meest voorkomende soorten in het bewoonde gebied van onze gemeente. Van deze rijk geïllustreerde full color brochure zullen 14.000 exemplaren worden gedrukt die in heel onze gemeente De Wolden huis aan huis zullen worden verspreid.

2. In 2004 zijn ruim 1200 Vlinderstruiken opgekweekt, die voor een deel aan de gemeente zullen worden aangeboden voor aanplanting in het openbaar groen en voor een deel aan het publiek zullen worden aangeboden. Dit zal plaatsvinden op Koninginnedag. In de vier dorpskernen van onze gemeente n.l. De Wijk, Ruinerwold, Ruinen en Zuidwolde zullen we op Koninginnedag een stand bemannen van 9.00 tot 12.00 uur, waarin informatie over vlinders wordt gegeven en voor een klein bedrag een Vlinderstruik te koop zal zijn. Ook een verjaardagskalender met 12 meer bijzondere Drentse vlindersoorten zal daar te koop zijn.

3. Er wordt samengewerkt met de stichting Het Drentse landschap en met het IVN Consulentenschap Drenthe. In 't Ende, het nieuw informatiecentrum van Het Drentse Landschap aan de Stapelerweg 20 in de Stapel bij De Wijk, wordt de gehele zomer een expositie rond vlinders gehouden. In de maanden juni en juli zal daar door de Vlinderwerkgroep Zuidwolde een levend deel aan worden toegevoegd met vlinders, rupsen en uitkomende poppen.

4. De aandacht wordt ook gericht op kinderen van de 21 basisscholen in onze gemeente en in juni krijgen alle schoolkinderen een geplastificeerd exemplaar van de Vlinderherkenningskaart. In die periode zullen ook veel klassen 't Ende bezoeken en daar in samenwerking met het IVN Consulentenschap (Geert de Vries) aan een echte vlinderspeurtocht meedoen. Alle basisschoolkinderen kunnen tot oktober meedoen aan kleur-, teken-, knutsel-, gedichten- en verhalenwedstrijden.

5. Ook wordt een fotografiewedstrijd met als thema vlinders uitgeschreven voor jong en oud.

6. Tenslotte zal ook de Vlindertuin in Zuidwolde weer volop aandacht krijgen. Medio februari vonden we op de Sleedoorstruiken bij de Vlindertuin al weer 7 eitjes van de Sleedoorpage. De informatieborden zijn inmiddels vernieuwd. Binnenkort zal de tuin zijn voorjaarsbeurt krijgen. Speciale aandacht zal er zijn voor de Vlindertuin bij diverse evenementen, zoals tijdens de Drentse Rijwielvierdaagse.

Belangrijkste doel is om de gemeente en de bevolking te betrekken bij de vlinders die ons zo dierbaar zijn. Zo hopen we dat er zo meer enthousiasme ontstaat voor de natuur in de eigen omgeving en wij beschouwen dat als een belangrijke basis voor natuurbehoud.

Als vlinderwerkgroep hebben we ook weer in de voorbereiding van dit project ervaren, dat het niet alleen leuk is om samen naar buiten te gaan om naar vlinders, rupsen of eitjes te kijken, maar dat het ook enorm leuk is om samen aan een project zoals "Vlinders thuis" te werken.

Wie meer wil weten over ons project kan terecht op de site van onze natuurvereniging www.vvnz.freeler.nl of op www.vlindersindrenthe.nl Ook de site van Het Drentse Landschap www.drentslandschap.nl zal aandacht aan het project besteden.

Joop Verburg
Vlinderwerkgroep Zuidwolde



De gentiaanblauwtjes in 2004



Verlag van tellingen en uitgevoerd werk

Jelle de Vries.

Tellingen.

Na de vlakdekkende telling van 2003 zijn diverse mensen ook in 2004 het veld ingegaan. We hebben enkele groeiplaatsen vergeten, een enkele is 'herontdekt' en op enkele plaatsen is nog zorgvuldiger gekeken dan vorig jaar en gebleken is dat er veel meer klokjesgentianen en meer eitjes waren dan in 2003.

Het 'waarnemerseffect' was dus positief. Méér mensen in het veld, méér en zorgvuldiger kijken en dus méér vinden.

Enkele voorbeelden:

Balloërveld Noord, in 2003: 14 eitjes geteld, in 2004 blijkt de groeiplaats veel groter te zijn en zijn alleen al in een monitoringsplot 900 eitjes geteld.

Eexterveld, in 2003: 1347 eitjes, na een vlakdekkende telling in 2004: 4619 eitjes.

Doldersummerveld West, in 2003: 60 eitjes, in 2004: 300 eitjes.

Zo zijn wel meer voorbeelden te noemen, Leggelerveld, Koelingsveld, en enkele plaatsen op het Dwingelderveld.

In 2004 zijn ook twee 'vergeten' populaties (her) ontdekt. nl. Scharreveld Noord en Havelterberg West met resp. 1004 en 1557 eitjes.

In veel terreinen zijn méér vlinders en vooral méér eitjes geteld dan in 2003, maar niet overal verloopt het voorspoedig.

In het Holtherzand is de populatie klein 2003: 51 eitjes, 2004: 41 eitjes. In het Moltmakersstuk zijn géén eitjes meer waargenomen, dus daar een populatie verdwenen. Ook bij Willem van Hemmen zijn dit jaar geen eitjes gevonden.

Het bleek dat in augustus na zware regenval veel klokjesgentianen met eitjes volop in het water stonden. Kan het rupsje als hij zich laat vallen en daarna door knooppieren gevonden moet worden zwemmen? En kunnen die knooppieren dat ook? Of hebben die kieuwen? We zijn bang dat de cijfertjes van 2005 er anders uit zien.



Beheer.

Met geld voor 'soortenbeleid', beschikbaar gesteld door de provincie Drenthe uit het fonds 'Heide- en Veenvlinders', is in 2004 een project gestart om kleinschalig werk uit te voeren in de meest kwetsbare terreinen. Dit werk wordt uitgevoerd door Landschapsbeheer Drenthe.

In overleg met de Vlinderstichting is eerst een prioriteitenlijst gemaakt van alle Drentse gentiaanblauwtjes populaties.

Gekeken is o.a. naar de kwaliteit van een terrein en of een populatie geïsoleerd is, of niet, of onderdeel uitmaakt van een sterke of zwakke cluster. Zo onderscheiden we populaties met hoge prioriteit, gemiddelde prioriteit, lage prioriteit en géén prioriteit.

In de herfst van 2004 zijn in een aantal terreinen van de hoge prioriteit plagstroken van 1 x 10 m gemaakt en is zo hier en daar een paar are gemaaid.



De populaties zijn :

Doldersummerveld	3 locaties.
Koelingsveld	2 locaties.
Holtveen	
Kraloër heide	2 locaties
Holtherzand	
Scharreveld Noord.	

Na het veenvlinderonderzoek in 2004 bleek dat uit een aantal veentjes nodig opslag verwijderd moest worden. Ze dreigen vol te groeien met bomen. Dit is ook in het project meegenomen.

Bolleveen eerst verruigde situatie met berkenopslag

Het betreft:

Wijsterseweg Noord en Zuid.
 Vak 115 en 116 in boswachterij Schoonloo.
 Noordveen boswachterij Gieten / Borger.



*scharreveld
 noord*

Op dit moment zijn weer afspraken gemaakt met terreinbeheerders voor een volgende cyclus van 13 terreinen waarin dit najaar kleinschalig werk uitgevoerd gaat worden. In elke populatie markeren we ook een monitoringsplot (standaard 10 x 10 m) welke jaarlijks twee keer geteld moeten worden. Dit zowel voor het gentiaanblauwtje als voor de veenvlinders.

Voor ongeveer de helft van de terreinen hebben we al vrijwilligers, voor de andere zoeken we nog mensen.

Eén keer per 6 jaar organiseren we weer een totale vlakdekkende telling zoals in 2003 voor de gentianen en 2004 voor de veenvlinders. Dit moet voldoende zijn om de vinger op de pols te houden.

Wel wordt elk jaar de effecten van het plaggen en maaien bekeken, zodat in de toekomst snel een positieve of negatieve ontwikkeling gesignaleerd wordt en eventuele maatregelen genomen kunnen worden.



Koelingsveld

Blauwe brigade.

Afgelopen jaar is ook veel voorbereidend werk (organiseren, markeren, begeleiden) t.b.v. de blauwe brigade uitgevoerd. De Blauwe brigade is een groep vrijwilligers die speciaal voor het gentiaanblauwtje kleinschalig werk zoals plaggen, maaien en opslag verwijderen uitvoert. In de provincie Overijssel werken deze vrijwilligersgroepen al een aantal jaren en de resultaten zijn zeer positief.

De aansturing van het werk wordt ook door Landschapsbeheer Drenthe gecoördineerd.



gentiaanblauwtje

De eerste Blauwe brigade in Drenthe is de werkgroep gentianen van afd. IVN Aa en Hunze welke dit jaar al op het Eexterveld en Balloërveld aan de slag zijn geweest. Naast uitvoerend werk wordt ook geïnventariseerd en onderzoek gedaan naar de levenscyclus van het gentiaanblauwtje.

In de komende jaren hopen we meer plaatselijke of zelfs provinciaal werkende groepen te stimuleren en te begeleiden tot kleinschalig werk.





gentiaanblauwtje

Samenvatting gentiaanblauwtje.

In Drenthe onderscheiden we 28 populaties gentiaanblauwtjes.

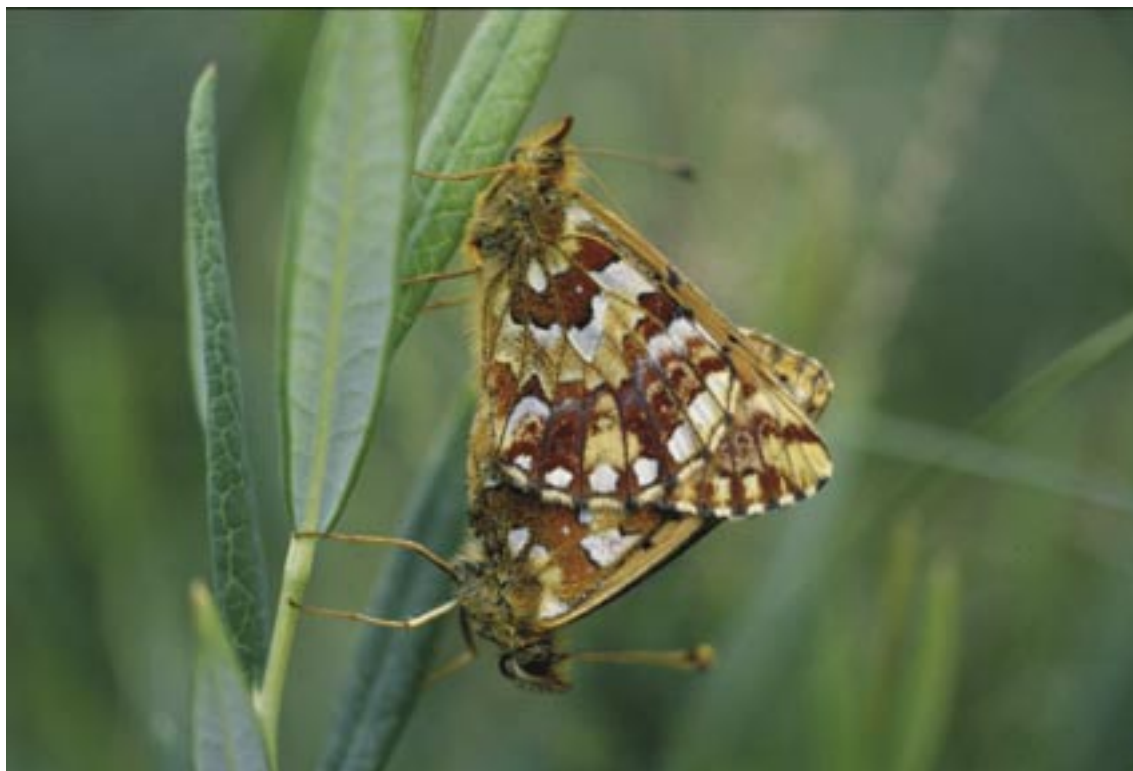
In 2004 is kleinschalig beheer uitgevoerd in 14 populaties zowel door landschapsbeheer Drenthe als Blauwe brigade.

Planning voor 2005 is werk uitvoeren in 13 populaties door LD en Bl. br.

In 14 populaties wordt geteld in monitoringsplots.

Voor 14 populaties gentiaanblauwtjes zoeken we tellers!!

veenbesparelmoervlinders



Samenvatting veenvlinders.

In Drenthe hebben we op 16 locaties veenvlinders.

In 2004 kleinschalig beheer uitgevoerd op 4 locaties.

Voor 2005, beheer op 1 locatie.

Op 9 locaties wordt reeds geteld d.m.v. monitoringsroutes.

Voor 7 locaties zoeken we tellers !!

Jelle de Vries.

De bruine vuurvlinder

Ron Soenveld



bruine vuurvlinder (mannetje)

In Nederland is de Bruine vuurvlinder momenteel alleen nog aanwezig in het oosten van het land.

In Drenthe vinden we deze vlinder in bloemrijke schrale graslanden, (nog aanwezig in het Bargerveen en het Oosterbos) wegbermen, droge heide en zelfs in tuinen.

Hoe te herkennen? De ondervleugels van het vrouwtje zijn fel geelbruin en bij het mannetje grijsbruin. De bovenkant van het mannetje is overwegend bruin met zwarte vlekken en bij het vrouwtje bruin met een oranje tekening met zwarte vlekken.

De bruine vuurvlinder vliegt in Nederland in twee generaties van half mei tot eind juni en vanaf de eerste helft van juli tot de tweede helft van augustus.

De bruine vuurvlinder zit meestal op planten die boven de vegetatie uitkomen en vertonen territorium gedrag, laat er maar eens een vlinder in zijn territorium komen. Verschillende planten worden bezocht voor de nectarvoorziening.

De eitjes worden afgezet op schapenzuring en veldzuring. De rupsen eten alleen van deze planten. De rups overwintert in de lage vegetatie, in de strooisellaag. Waarin ze zich verpoppen.

Op het eerste gezicht denk je dat het goed gaat met de bruine vuurvlinder. Een belangrijk punt is het verdwijnen van leefgebieden. De graslanden waar de bruine vuurvlinder leeft, zijn gevoelig voor vermessing en verzuring. Vooral de stikstof uit de lucht. Het beheer is zeer belangrijk. Er moet niet eerder gemaaid worden dan in begin september. Denk dan vooral aan de tweede generatie. In Bargerveen en het Oosterbos wordt begin september gemaaid.

In wegbermen wordt meestal meerdere keren gemaaid hierdoor verdwijnen de nectarplanten die belangrijk zijn voor de bruine vuurvlinder. Misschien is gefaseerd maaien mogelijk.

Daarom is het belangrijk om in overleg te blijven met de beheers instanties.

In het Oosterbos loop ik twee soortgerichte routes voor de aardbeivlinder en de bruine vuurvlinder.

De routes zijn gaan over twee bovenveense graslandjes. Op een van de graslandjes heb ik voor het eerst een bruine vuurvlinder gezien. De bruine vuurvlinder komt wel voor in het km-hok. Vooral in de bermen tegen het Oosterbos aan.

Het graslandje is afgelopen winter opgeschoond. Er komt nu meer zon in.

Het grotere graslandje heb ik 7 maal bezocht voor de bruine vuurvlinder.

Op 16 mei heb ik er 35 bruine vuurvlinders (eerste generatie) waargenomen.

Op 27 juli heb ik er 29 stuks (tweede generatie) waargenomen

In het Schoonebekerveld heb ik dit jaar ook meer bruine vuurvlinders waargenomen.

In 2003 heb ik 49 bruine vuurvlinders waargenomen in 2004 75 bruine vuurvlinders waargenomen. Gaat het nu beter?

Misschien was 2004 een goed jaar voor de bruine vuurvlinder.



bruine vuurvlinder (vrouwtje)

Aardbeivlinder en Zilverenmaan

Een nieuw project in 2005

Jelle de Vries

Nadat we de afgelopen jaren resp. bruine eikenpage, sleedoornpage, grote weerschijnvlinder, gentiaanblauwtje en de drie veenvlinders als jaarlijkse projectvlinder hebben gehad, zijn dit jaar de aardbeivlinder en zilveren maan aan de beurt.

Elk jaar één of enkele "nieuwe" (kwetsbare) vlindersoorten onderzoeken, betekent niet dat de aandacht voor de eerder genoemde soorten over en voorbij is. Na de telling blijkt dat er of iets vergeten is, of een terrein is onvoldoende onderzocht. Vaak is dat door tijdgebrek of door slecht weer tijdens de telperiode. Er blijft in de jaren na zo'n project nog veel te onderzoeken en te controleren.

Eén van de dingen die we proberen te organiseren is dat elke populatie van de kwetsbare soorten jaarlijks geteld wordt. Niet vlakdekkend zoals we dat in de projectjaren doen, maar door middel van telplots of monitoringroutes. Samen met de terreinbeheerder zoeken we vrijwilligers die deze plots een aantal jaren willen tellen.

Ook voortvloeiend uit de gegevens die we verzamelen, is de aandacht voor verder (vaak kleinschalig) beheer in de terreinen. In dertien gentiaanblauwtje – en veenvlinder terreinen is de afgelopen winter geplagd, gemaaid en opslag verwijderd. Ook in de komende jaren willen we dat voortzetten. Meer hierover in de verslagen van gentiaan- en veenvlinder project.

aardbeivlinder



Het grootste gedeelte van de km hokken ligt in zuidoost Drenthe m.n. Oosterbos, Bargerveen, Veenpark en Schoonebekerveld.

De tellingen voor het noordelijk gedeelte wordt gedaan door vlinderaars van IVN en KNNV Emmen, terwijl het zuidelijk gedeelte wordt verzorgd door de vlinderwerkgroep 'Het Stroomdal' uit Schoonebeek.

De coördinatie voor het noordelijk gedeelte wordt gedaan door Ron Soenveld. Conny Mazee coördineert de tellingen in het zuidelijke deel.

Blijft over, de rest van de provincie, waarvoor Jelle de Vries de coördinator is, en het gaat om de gebieden Hijkerzand, Dwingelderveld en Kuijersbosch bij Nijeveen.

Zijn er nog mensen die graag mee willen tellen???

Geef je dan op bij Jelle.

Graag zelfs, want ook voor de zilveren maan hebben we tellers nodig.



aardbeivlinders

Dan naar de **aardbeivlinder** en **zilveren maan**, het 'doel' voor dit jaar.

Bij de **aardbeivlinder** willen we in de vliegperiode, laatste week april en vier weken in mei, 39 km hokken onderzoeken. Onder te verdelen in 29 km hokken, waarin de vlinder de afgelopen 15 jaar is waargenomen en 10 km hokken, waarvan we de hoop hebben dat ze er vliegt.

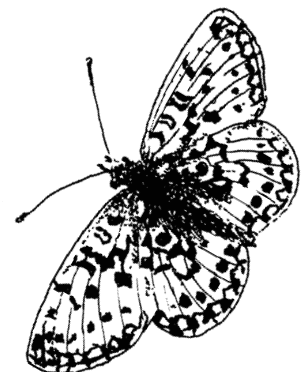
Ondanks dat we het vermoeden hebben dat er geen populatie **zilveren maan** meer in Drenthe leeft, gaan we toch het veld in. De laatste tien jaar (zie ook het overzicht in de atlas) wordt er toch zo hier en daar een vlinder gezien. Op sommige plekken wordt de vlinder vaker waargenomen dan elders. Een zwerver? Een toevalstreffer? Of is er toch iets?

In deze gebieden gaan we tellen! Een gedeelte van het Reestdal, Zure venen, Kuijersbosch en langs het Oostervoorsche diepje. In totaal 9 – 13 km hokken, afhankelijk van het aantal deelnemers.

De telperiode is van half mei – half juni voor de eerste en half juli – half augustus voor de tweede generatie.

Liefhebbers? Geef u dan op! Eventueel met een voorkeur voor een bepaald gebied.

zilveren maan



Een nieuw inventarisatieformulier dagvlinders'. toelichting

Minko van der Veen

Met ingang van het volgende vlinderseizoen gaan we over op een nieuw formulier voor de inventarisatie van dagvlinders in onze provincie. De belangrijkste redenen hiervoor zijn een snellere en efficiëntere (lees geautomatiseerde) verwerking. Ook hopen we de betrouwbaarheid van onze gegevens ermee te kunnen verhogen.

Op zowel voor- als achterzijde van het formulier is ruimte voor 7 (in totaal dus 14) 'terreinbezoeken'. In tegenstelling tot het oude formulier hoeven deze bezoeken niet hetzelfde terrein te betreffen. Daarom kan (en moet) men per bezoek naast uiteraard de datum ook steeds de x- en y-coördinaten opgeven.

Links op het formulier staan de vlindernamen, voorafgegaan door een 3-cijferige code. De vlinders zijn opgesplitst in twee groepen. Eerst de 'gewone' vlinders en daarna volgen nog 6 'bijzondere' vlinders. Van deze laatste groep willen we ook weten hoe u tot de determinatie bent gekomen. In de kolom 'W' van type waarneming hebt u de keuze uit 'Z' (op zicht gedetermineerd), 'V' (minstens 1 exemplaar gevangen) en 'F' (gefotografeerd) Voor de 'gewone' soorten wordt dit niet gebruikt.

Onderstaand worden alle in te vullen velden besproken:

Jaar/md/dag:

jaar alleen het laatste getal invullen;

md: 01, 02 ...11,12;

dag: 01, 02 ...30, 31.

De volgorde is dus altijd jaar, maand, dag en maanden en dagen kleiner dan 10 met een expliciete voorloophulp aangeven.

X-coörd en Y-coörd:

Opgegeven worden de coördinaten van de linker onderhoek van het betreffende kilometerhok (3 cijfers) of 100meterhok (4 cijfers)

Omdat in Drenthe de X-coördinaat altijd begint met een 2 en de Y-coördinaat met een 5 zijn deze voorgedrukt. Alleen wanneer men de coördinaten tot op 100 meter nauwkeurig weet, dan plaatst men ook nog een cijfer in het 4^e (gearceerde hokje), anders dit hokje leeg laten.

Aantal:

Deze kolom telt drie hokjes, zodat er dus een aantal van 1 t/m 999 kan worden aangegeven.

Elk hokje mag hoogstens 1 cijfer bevatten als volgt:

Bij een aantal van 1 t/m 9 wordt alleen het meest rechtse hokje van de drie gevuld. Bij een aantal van 10 t/m 99 alleen de twee rechter hokjes.

W (type Waarneming)

Alleen invullen voor de onderste 6 'bijzondere vlindersoorten. De drie hier in te vullen letters (Z,V,F) staan linksonder op het formulier met hun betekenis aangegeven.

Benaming gebieden

Helemaal bovenaan de 7 kolommen kunt u (kort) de naam van het gebied waar u de vlinders hebt waargenomen aangeven. Deze benaming zal een rol spelen bij het later bepalen / controleren van de x-/y-coördinaten van dat gebied.

Desgewenst kan men het vrije deel van de kolom 'W' (achter de 'gewone' soorten) gebruiken voor een aanvullende omschrijving van het gebied.

Naam, adres, woonplaats, tel, E-mail

Aan één zijde van het formulier is aan de zijkant ruimte voor het invullen van naam- en adresgegevens van de waarnemer. Hierbij staat ook het 'waarnemersno'. Dit laat u oningevuld, het wordt later ingevuld en gebruikt bij de geautomatiseerde verwerking.

Volgnr.

Direct naast het hierboven beschreven Naam-adres blok vindt u een hokje waarin u de door u ingevulde formulieren van een (doorlopend) volgnummer kunt voorzien.

Wel op vorige formulier maar niet meer op nieuwe:

Doorgeven van gevonden rupsen, poppen en/of eitjes: met dit nieuwe formulier is dat niet meer mogelijk. In de praktijk gebeurde dit nauwelijks. Uiteraard blijven we wel geïnteresseerd in deze waarnemingen, zeker wanneer het om bijzondere soorten gaat. In dat geval graag dit als een afzonderlijke notitie bijvoegen!

P.S. dringend verzoek om vanaf nu uitsluitend nog gebruik te maken van het nieuwe formulier. Dus hebt u nog oude formulieren liggen: bij het oud papier graag!!

benaming gebied(en):	eigen terrein			Laaghalen Rijksweld														
	jaar	mond	dag	jaar	mond	dag	jaar	mond	dag	jaar	mond	dag	jaar	mond	dag	jaar	mond	dag
	X-coörd	Y-coörd	W	X-coörd	Y-coörd	W	X-coörd	Y-coörd	W	X-coörd	Y-coörd	W	X-coörd	Y-coörd	W	X-coörd	Y-coörd	W
Vlinderwerkgroep Drenthe	2005	05	03	2005	06	05	2005	00	00	2005	00	00	2005	00	00	2005	00	00
004 Zwartspruitdikkopje																		
006 Komnavlinder																		
007 Groot dikkopje																		
012 Aardbeivlinder																		
027 Citroenvlinder			2															
029 Groot koolwitje																		
030 Klein koolwitje																		
031 Klein geaderd witje																		
033 Oranjettepje																		
035 Groentje																		
037 Eikenpage																		
041 Kleine vuurvlinder																		
044 Bruine vuurvlinder																		
049 Heideblauwtje																		
053 Icarushlauwtje																		
056 Boomblauwtje																		
057 Geriantafluwtje																		
068 Atalanta																		
069 Distelvlinder																		
070 Kleine vos																		
073 Daggauwoog			1															
074 Gehakelde aurelia																		
075 Landkaartje																		
091 Bont zandooijje																		
092 Argusvlinder																		
095 Koevinkje																		
098 Hoodbeestje																		
100 Oranje zandooijje																		
101 Bruin zandooijje																		
106 Heivlinder																		
003 Geelspruitdikkopje																		
038 Bruine eikenpage																		
036 Sleedoornpage																		
051 Veenbesblauwtje																		
076 Veenbesparelhoervlinder																		
099 Veenhooibeestje																		

NO-punt Laaghalerweld-deel

Z= op zicht gedetermineerd
 V= minstens 1 gevangen
 F= gefotografeerd

W=type waarneming

Inventarisatieformulier dagvlinders

Naam: waarnemersno.:
 Straat/huisnr.: telefoon:
 PC/Woonpl.: E-mail:

Dv01
 volgnr.

Voor 1 november opsturen naar: Jelle de Vries, Zuideresweg 10, 9441 TZ Orvelte (0593-322219)